

ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Β'.
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 15

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΤΡΕΑΣΙΟ ΖΟΝΤΟΣ

ΧΑΛΚΙΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 1943

Θέματα της τέχνης

V. ΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΣΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΓΕΩΡ. ΚΟΝΤΖΙΟΥΛΑ

Κανενός λαού από τους σύγχρονους ή λογοτεχνία δέ μπορεί να έχει εξασφαλίσει την αυτάρκεια της είσαμε το σημείο να της είναι τα ξένα έργα περιττά. Θα έπρεπε μια χώρα να βρεθεί στις όλωσ-διόλου ιδιαίτερες συνθήκες όπου έγνωρίσε την ακμή της ή αρχαία Ελλάδα, θα έπρεπε προπάντων να μην υπάρχει προγενέστερη παράδοση, ευπρόσιτη και να έχει μείνει σε πρωτόγονο στάδιο ή επικοινωνία των λαών, για να περιοριστεί χωρίς δυσάρεστα επάκουλα στη ντόπια λογοτεχνική παραγωγή. Δεν είμαστε στα χρόνια του Αισχύλου για να μπορούμε να κρατηθούμε, ανεπηρέαστοι απ' τους άλλους. Οι ξένες επιρροές είναι στο κέντρο μας αναπόφευχτες και μάλιστα απαραίτητες. Και αν ένας τόπος με υπολογίσιμη δημιουργία αισθάνεται μολαταύτα την ανάγκη να παρακολουθήσει τους γειτόνους του στη λογοτεχνική εξέλιξη τους, την ίδια υποχρέωση την έχουν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό εκείνοι που έτυχε να καθυστερήσουν αισθητά στις πνευματικές επιδιώξεις τους. Έμεις οί "Έλληνες είμαστε απ' αυτούς τους τελευταίους. Έχουμε λογοτεχνική παράδοση ενός μόλις αιώνα και μάς λείπουν ακόμα πολλά για να παρουσιάστομε στο ευρωπαϊκό σύνολο με κάποιες αξιώσεις. "Όσο ή λογοτεχνία μας δεν ξεφεύγει από την αρμοδιότητα των λίγων, των τιλοφορημένων εκλεχτών, και δέ γίνεται υπόθεση του κοινού, των χιλιάδων αναγνωστών, κάθε καλόκαρδη προσηλία για την τύχη της θα είναι κατά βάθος ειρωνεία. "Όσοι μοιράζοντα διπλώματα μεγαλοφυΐας και νειρεύονται για την Ελλάδα μας το Νόμπελ, αυτοί έχουν χάσει έξάπαντος την αίσθηση του μέτρου. Η φτώχια λοιπόν που παρατηρείται εδώ σε έργα πρωτότυπα με αξία επιβάλλει και με το παραπάνου τη γνωριμία μας με ξένα άριστουργήματα. Στην περίπτωση αυτή μερικοί από τους λογοτέχνες μας που έτυχε να ξέρουν κάτι περισσότερο απ' τα ελληνικά σταθήκανε πολύ χρήσιμοι, πλουτίζοντας τη γλώσσα μας με μεταφράσεις. "Όσες απ' αυτές έγιναν έπειτ' από παραγγελία δεν έσημείωσαν, όπως είταν έγόμενο, μεγάλη έπιτυχία. Άπεναντίας εκείνες που άκολουθήσαν την άβιαστη προτίμηση του μεταφραστή κι' έφτασαν στο τέλος χωρίς χρονικούς περιορισμούς, εκείνες πετύχανε το σκοπό τους λίγο ή πολύ άπόλυτα. Τέτοιες έμ-

πνευμένες ή εύσυνείδητες μεταφράσεις που χρειάστηκε να θυσιάσει ζωτικές ώρες του ό λογοτέχνης για να κατορθώσει μια αξιόλογη άπόδοση, παίρνουν με το δικίο του θέση δίπλα στα κείμενα της πρωτότυπης λογοτεχνίας. Και χωρίς να ισχυρίζεται κανείς πως άπαιτείται λιγώτερη δημιουργική λαχτάρα για να μεταφράσεις ένα ξένο κομμάτι παρά για να γράφεις κάτι δικό σου, πρέπει ώστόσο να παραδεχτομε πως στην ψυχολογία ενός μεταφραστή δεν έχει να κάμει λίγο ή μετριοφροσύνη, μια κάπως περιφρονημένη άρετή. Γι' αυτό αξίζει να αναφέρει κανείς με ξεχωριστή συμπάθεια τα όνόματα όσων, κινημένοι από διάθεση γενναία ή άγαθή, παραμέρισαν, κατά έναν τρόπο τις άτομικές τους φιλοδοξίες και δοκίμασαν να ύψώσουν τον τόνο τους ίσαμε την τέλεια γυμνασμένη έκφραση που είχε πραγματοποιήσει κάποτε ή προσηπικότητα του ξένου. Είτε όμως γράφεις άπειθείας είτε μεταφέρεις από άλλη γλώσσα, δέν κάνεις τίποτε άλλο παρά να δίνεις το μέτρο των δυνάμεών σου. Άπ' αυτήν την άποψη πρέπει και οι μεταφράσεις να κοιταχτούν αξιολογικά, όπως τα πρωτότυπα. Η έπιείκεια άλλωστε είναι έννοια άντικοινωνική. Μιλώντας για τις μεταφράσεις μας ως αρχίσουμε από τους αρχαίους. Τι είναι για μας οί αρχαίοι; Πρόγονοι καταδικασμένοι στην ένδοξότερη άγνοια. Τ' άπαράμλλα ποιήματά τους καταντήσανε για τους σημερινούς γράμμα νεκρό. Έδώ και δυο χιλιάδες τόσα χρόνια ένας κύκλος πολιτισμού έκλεισε συμπληρωμένος με τον κανονικώτερο τρόπο και προσπαθομε σήμερα έμεις να του παραβιάσουμε τα μυστικά με το κλειδί της μελέτης. Όπως όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου, έτσι και τα δικά μας διαθέτουν ειδικές έδρες για τη σπουδή του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού. Οί δικοί μας όμως οί φιλόλογοι, στην άπόλυτη πλειονότητά τους, βρίσκονται πολύ μακριά από τη λύση του αίνιγματος που άφησαν πεθαίνοντας εκείνοι οί άσυναγωνιστοί. Συμβοίνει μάλιστα και το παράξενο να γνωρίζουν πολύ περισσότερα από μας οί ξένοι για κείνους απ' όπου καθόλου δέν το κρύβουμε πως κρατά ή καταγωγή μας. Αυτό έξηγεϊται από το γεγονός πως ή έπιστήμη σε άλλες χώρες έχει τραβήξει πολύ πιο μπροστά και πως εκεί ό πολιτισμός έχει φτάσει γενικά σε άνώτερο επίπεδο. Την Ελλάδα

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Φτάνει να σάς πω ότι άμα η γυναίκα του Ρωμαίου πολίτη έκανε μια ζημιά οποιαδήποτε στο γείτονα του έρριχνε, λόγου χάρη, τα σκουπίδια στο περιβόλι του, είχε το δικαίωμα ο άντρας της να τη στείλη στο γείτονα, να δουλέψη μερικές μέρες για την αποκατάσταση της ζημιάς. (Gai 1.115)

Η μπορούθε να τη δώση στο γείτονα για να του γεννήση από αυτόν παιδί. Ο Πλούταρχος λέει πως αυτό το έκαμε ο Κάτων (Βλέπε Πλουτάρχου Κάτων Κεφ. 25). Η ανάπτυξη του Καπιταλισμού επέτρεψε την ανθρωπίνη ψυχολογία με την έννοια της κατοχής. Ο άντρας κατέχει είναι κύριος της γυναίκας ενώ η τελευταία είναι το κατεχόμενο αντικείμενο, το εμπόρευμα χωρίς κανένα «έγω». Με τις βρειές αυτές άλυσσίδες στα χέρια της, της κοινωνικής πρόληψης από τη μια μεριά και τις κυριαρχίας του άντρα από την άλλη, το πλάσμα αυτό χάνει σιγά σιγά την προσωπική του υπόσταση και ξεπέφτει σε αντικείμενο αγοραπωλησίας. Η σκλαβιά αυτή της γυναίκας παίρνει και κύρωση νομική. Την αντίληψη του Ρωμαϊκού δικαίου ότι η γυναίκα από άποψη διανοητικής ανάπτυξης είναι ίσια με τα παιδιά την πήραν όλες οι νεώτερες Ευρωπαϊκές αστικές νομοθεσίες την καλλιέργησαν και την μετουσίωσαν στο θεσμό της «Κηδεμονίας». Σε κηδεμονία κατά το σύγχρονο δικαίο υποβάλλονται οι ανήλικοι άφοι συμπληρώσουν ένα ώριμο όριο ηλικίας και οι γυναίκες. Στόν Έλληνικό Ποινικό Νόμο (άρθρο 286) ο μοιχός άντρας τιμωριέται το πολύ έξη μήνες φυλακή ενώ η μοιχαλίδα γυναίκα μέχρι δυο χρόνια. Πόσο βαθεία ανθρωπίνη ήταν η αντίληψη του Θεανθρώπου που πέταξε στα μούτρα του υποκριτικού Ιουδαϊκού όχλου το «πορεύου και μηκέτι άμάρτανε». Ξαίρουμε μονάχα μια εξαίρεση. Στόν Έγγλέζικο ποινικό Νόμο άμα ένας υπηρέτης τα φτιάξει με μια Λαίδη εκείνη δεν τιμωρείται γιατί θεωρείται γαλαζοάματη ίσως, αυτός δέ ο δυσταχισμένος τιμωριέται με πρόστιμο 5000 λίρες και αν δεν έχει να τις πληρώση τόν στέλνουνε στις άποικίες (βλέπε Άπ. Άγυροπούλου Έρωτική ψυχολογία σελίς 268). Δεν ξέρω πως αυτή η διάταξη του Έγγλέζικου δικαίου μου θυμίζει το σκορπιό που και κείνος τρώει το άρσενικό εϋτός μετά την πράξη της γονιμοποίησης. Στα Γαλλικά homme θά πη άνθρωπος και άντρας τη γυναίκα δέ τη θεωρούσε άνθρωπο ή Γαλλική μανταλιτέ.

Έρχόμαστε ειδικότερα στη πατρίδα μας. Έδω όπως και σε όλα τα Βαλκάνια η γυναίκα δέ θεωρείται ύπαρξη με δικιά της ξεχωριστή προσωπικότητα. Είναι κάτι τι σαν κατοικίδιο ζωο. Χάνει άκομα και το όνομα της. Το όνομα είναι η πρώτη άτομική ιδιοκτησία που την κατάχτησε ο άνθρωπος σε μια περίοδο της Ιστορίας του. Τη λένε Γιώργαινα, Κώσταινα κ. λ. π. Σκλάβια άνώδυμη σ' αντίθεση με τα άλλα τετράποδα ύποστατικά της ελληνικής άγροτικής φαμίλιας, που τούς δίνουνε τις περισσότερες φορές όνομα. Για τη μόρφωση της καμιά δέ μπορεί να γίνει συζήτηση. Η πνευματική της καλλιέργεια είναι πολύ άπελπιστική. Τι χρειάζεται η μόρφωση σε ένα πλάσμα που την κάθε φορά προσωπική του κατάσταση την κανονίζουν τα άφεντικά της—άνδρες; (πατέρας, άδελφός, σύζυγος).

Η άξια της μετριέται άνάλογα με το πουγγί του πατέρα της. Όλο ζωντάνια και ά vis αντιγραφής της πραγματικότητας είναι τα κομάτια που μας δίνει ο Λασκαράτος στα «Μυστήρια της Κεφαλονιάς» για το δράμα της γυναίκας και τις συνθήκες κάτω από τις όποιες διαδραματίζεται η ζωή της. Είναι να άποκαρδιώνεται κανένας άμα βλέπει πως παζαρεύεται το μέλλον και μαζί με αυτό και η εϋτυχία της ύπαρξης που όριστηκε από τη δημιουργία, για πηγή της ζωής. Στο παζάρεμα αυτό πήρε μέρος και έπίσημο γραφείο του Ρενέ στην Άθήνα, αντίγραφο του όποιου ύπάρχει σ' όλα τα χωριά με τις μεσίτρες. Η γέννηση θηλυκού για το έλληνικό το σπίτι είναι η πιο μεγάλη συμφορά. Τα θηλυκά είναι παιδιά της κατάρας του άναθέματος και της άμαρτίας. Την αντίληψη αυτή από την όποια είναι άσφυχτικά κρεσμένη η Έλληνική άτμόσφαιρα την έnsάρκωσε ο Παπαδιαμάντης στο έκλεχτότερο άριστούργημα των γραμμάτων μας τη «Φόνισσα». Στις άφθαστες σε ελικρίνεια και τραγικό μεγαλειό σελίδες της Φόνισσας βλέπει κανένας δλάκερη και δλοζώντανη τη νεοελληνική αντίληψη για τη γέννηση και τόν προορισμό του θηλυκού.

Η πασοφορά της γυναίκας στη ζωή είναι άπροσμέτρητη. Η προσφορά αυτή δέ μετριέται με το ήρωικό στοιχείο. Είναι πολύ άστεία και παράλογη η άξίωση να βλέπουνε τη γυναίκα με το γιαταγάνι στο χέρι και να τη θαμάζουνε. Ο πόλεμος δεν είναι στη ψυχολογία της γυναίκας. Όχι πως της λείπει η δύναμη και η άντοχή ή η τόλμη. Αυτά όλα μπροεί καμιά φορά να τα έχη η γυναίκα σε πιο μεγάλο από τόν άντρα ποσοστό. Άλλά γιατί η γυναίκα βαρύνεται με το άγιο καθήκον της μητρότητας και η μητρότητα δέ μπορεί να συμβιβαστή με τη ζωή του πολεμιστή. Γι' αυτό, όπως είπαμε, στα παλιά χρόνια έγινε ένας καταμετρισμός στη δουλειά εκείνος ίσια—ίσια που την, ύποδούλωσε. Ο άντρας έγινε κυνηγός—πολεμιστής, ενώ εκείνη βαρυσμένη από την ίερη ύποχρέωση της μητρότητας έμεινε στο σπίτι για τα γεωργικά έργα και τη διατήρηση της «έστίας». (Βλέπε Χρ. Εϋελπίδη Θεωρία και πράξεις Άγροτικής πολιτικής και Οικονομίας σελίς 8). Και όταν η άρχαία μυθολογία μιλά για τις θεές κυνηγούς (πολύ σπάνια φυσικά) φροντίζει να μας πληροφορή πως αυτές ήτανε παρθένες (Άρτεμις).

Κάτι περιστατικά μας φέρνουνε από τη νεώτερη Ιστορία του τόπου μας για γυναίκες που πήραν τα γιαταγάνια στα χέρια και πολεμήσανε ή πεθάνανε ομαδικά, περιστατικά έξηγημένα από τη ψυχολογία σήμερα, δέ σημαίνουνε τίποτα.

Τις περισσότερες φορές γύρω στα περιστατικά αυτά γίνεται μια πλαστογράφηση της Ιστορικής αλήθειας. Στο άγνάντεμα του θανάτου που έμφανίστηκε με τη μορφή ένοϋ άβάσταγος και άτέλειωτου μαρτυρίου φυσικό είναι κάθε άτομο είτε άντρας είναι είτε γυναίκα πολιορκημένου στο Μεσολόγγι λόγω χάρη και συνεπώς παραδομένο στα νύχια του μοιραίου να γίνεται έπιθετικότερο και έπομένως ήρωικότερο, γιατί δεν άντέχει στην άδιάκοπη αυτή θέα του θανάτου και θέλει μια και καλή να μετρηθή μαζί του και να ξεμπερδέψη.

(Άκολουθεί)

ΤΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τούτον τόν τελευταίον καιρό, και άνάμεσα στην σκληρή καθημερινότητα των δυσκολιών της ζωής μας, είχαμε και μια εϋχάριστη έκπληξη. Ομάδα νομικών της Άθήνας, πρότ. ινε την εισαγωγή, άσγλώσσαστώνδικαστηρίων και συνεπώς της νομικής έπιστήμης, της έθνικής μας γλώσσας, δηλαδή της δημοτικής.

Το πράγμα τουτο που μας έρχεται, ενώ γύρω μας—λόγον της πολεμικής θεομηνίας—συντελείται ή φθορά της Ιστορίας και η καθίζηση των καιρών και των τόπων, μας γεμίζει από χαρά και έλπίδα. Δείχνει, πόσο το έθνος μας παρά την έκ του πολέμου νεκροφάνειά του, διατηρεί πάντα μέσα του την άγάπη προς τη ζωή και το φώς, ζει πάντα με τόν έρωτα να κυριαρχήσει στις τύχης του. Ύστερα από τη λογοτεχνία και την μέση εκπαίδευση, η νομική έπιστήμη—ένα από τα λιγοστά άκόμα φρούρια της αντίστασης τουλογοιωτατισμού—ζητάει τώρα να συνενοηθεί με το έθνος, σχεδόν να συνθηκολογήσει μαζί του. Τύχη άγαθή... Χαιρετίζουμε αυτήν τη λευκή—που μας ύψώνει—σημαία.

★ ★

Άδικος χαρακτηρισμός

Στο προηγούμενο φύλλο μας γράφοντας, ο νέος κ. Β. Παπαδόπουλος, για την έρασιτεχνική παράστασι του «Γυιού του Ίσκιου» έγραψε, άνάμεσα στ' άλλα του, πως: «το κοινό της Χαλκίδος είναι άπροπαρασκευάστο άκόμη για να νοιώση την αισθητική χαρά και να εκτιμήση παράλληλα την άξια και το δίδαγμα που προσφέρουν σημαντικά θεατρικά έργα».

Στο σημείο αυτό τα «Εϋβοϊκά γράμματα» έχουνε διαφορετική γνώμη. Ίσα—ίσα αντίθετα πιστεύουνε πως το πνευματικά προηγμένο κοινό της πόλης μας, είναι ικανό, ικανώτατο μάλιστα, να νοιώση την αισθητική χαρά, που μπορεί να του δώση κάθε έργο άξιας. Γι' αυτό κι' ο χαρακτηρισμός που του δόθηκε, έξ άφορμής του έδω άνεβάσματος του «Γυιού του Ίσκιου» και του δημοσιευθέντος σημειώματος είναι, το δλιγώτερον, άδικος

★ ★

Δέν μπορούμε

Σ' άπάντησι ένός «έπιλογικού» σημειώματος, του περασμένου φύλλου μας, που μπήκε από άφορμή του δημοσιευθέντος γράμματος του κ. Κ. Καρθαίου, πήραμε ένα μεγάλο γράμμα του κ. Α. Βαλσαμά, το όποιο δεν δημοσιεύουμε γιατί δεν μπορούμε να ξαναγυρίσουμε πίσω σε ζήτημα, που για μας έληξε και που είπαμε και τη στερνή μας γνώμη.

★ ★

Όραία ή προσπάθεια

Φίλε κ. Ζώντο,

Άπό τόν άγαπητό μου φίλο και έκλεκτό ποιητή Σπ. Παναγιωτόπουλο πήρα και διάβασα το φύλ-

λο του Μάρτη των «Εϋβοϊκών Γραμμάτων κι' εϋχαριστήθηκα πολύ, που ή πρωτεύουσα του νησιού μου (είμαι από τα Στύρα μεγαλομένος στην Άθήνα) συνεχίζει με το περιοδικό σας παλιότερη φιλολογική παράδοση του κ. Σκαρίμπα.

Και γιατί είναι ώραία ή προσπάθειά σας και σαν συμπατριώτης πρέπει να μη στερούμε την εϋχαρίστηση να διαβάσω τα «Εϋβοϊκά Γράμματα». Γι' αυτό σας στέλνω 1000 δραχ. και σας παρακαλώ να με γράψετε συνδρομητή για ένα έξάμηνο, από το φύλλο του Άπριλίου 1943.

Σας σφίγγω το χέρι για την ώραίαν σας προσπάθειαν.

Φιλικώτατα

ΤΑΣΣΟΣ ΖΑΠΠΑΣ

Τμηματάρχης Γεν. Διευθ. Σιδ. Κράτους

Άθήνα 5—5—43

★ ★

Δημοσιεύσεις

Τα «Εϋβοϊκά Γράμματα» όπως κι' άλλοτε γράψανε, αναλαμβάνουν μικρές δημοσιεύσεις και είδοποιήσεις για την 8ην—τελευταία των—σελίδα. Έπίσης προκειμένου να έξυπηρετήσουν το άναγνωστικόν κοινόν της Χαλκίδος δημοσιεύουν σε ιδιαίτερον παράρτημα—χωρίς να λιγοστεύουν καθόλου το χώρο της τακτικής των συνεργασίας—κάθε είδους δημοσιεύσι: προσκλήσεις γενικών συνελεύσεων, Ισολογισμούς έταιριών και Τραπεζών, δημοπρασίας, δικαστικά κ.τ.λ. Οι δημοσιεύσεις αυτές θά γίνωνται έντός των προθεσμιών που έπιθυμούν οι ενδιαφερόμενοι με μαθηματική ακρίβειαν, θά κυκλοφορούν δέ εϋρύτατα και οι τιμές των θά είναι πολύ λογικές.

★ ★

Το τύπωμά μας

Χάρι στην έγκατάστασι νέου τυπογραφείου στη Χαλκίδα—για την όποιαν έγκατάστασι το προοδευτικό βιβλιοπωλείο κι' έκδοτικό κατάστημα Βρεττού είναι άξιο κάθε έπαίνου—τα «Εϋβοϊκά Γράμματα» πέτυχαν από το περασμένο φύλλο τους, να τυπώνωνται έδω: στο τόπο που γράφονται και εκδίδονται Πιστεύουμε δέ πως δεν θά ξαναπάρομε πάλι τόν δρόμο για την Άθήνα, για να τα τυπώνουμε εκεί, όπως κάναμε 7 δλόκληρους μήνες.

★ ★

Παράδειγμα για μίμησι

Με ξεχωριστή χαρά πληροφορούμεθα, πως ο έφοπλιστής κ. Πάνος Πρωτόπαπας—που είναι τόσο γνωστός κι' άγαπητός στη Χαλκίδα, από τότε που διεύθυνε έδω μια από τις σπουδαιότερες οικονομικές ύπηρεσίες του Κράτους—προσέφερε μια θαυμάσια έπαυλι που είχεν εις την Ήλιούπολι της Άττικής, όπως ήτανε, πλούσια έπιπλωγένη, μ' δλη την περιοχή της, σ' ένα όρφανοτροφείο της περιφέρειας για να στεγασθη έντός.

Ύπάρχουν πράξεις για τις όποιες κάθε έπαινος είναι λιγο και κάθε έξαρσι μειώνει την πραγματι-

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Τὰ «Ευβοϊκά Γράμματα» δὲν ἀπαντοῦν εἰς τοὺς συνεργάτας, συνδρομητάς καὶ ἀναγνώστας τῶν δι' ἰδιαιτέρας ἀλληλογραφίας. Παρακαλοῦνται συνεπῶς οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ παρακολουθοῦν τὴν παροῦσαν στήλην.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπαρχιῶν καὶ ὑπαίθρου Εὐβοίας, παρακαλοῦνται νὰ στέλνουν τὰς συνδρομάς τῶν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

Κοὺς Κοὺς Ν. Ράπτην, τμηματάρχην Ἐλεγκ. Συνεδρίου. **Φρ. Πάξην**, Γεωπόνον, **Τάσσον Ζάπταν**, τμηματάρχην Δίσεως ΣΕΚ, Ἀθήνας. Θερμὰ σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια καὶ τὰς ἐτησίαις συνδρομάς σας.

Καν Καίτη Χριστοβασίλη,—Κριεζώτη, ἐνταῦθα. Θερμὰ σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰς δύο ἐτησίαις συνδρομάς σας.

Κον Ἐλ. Παπαγεωργόπουλον, Μεσινὸν — Κορινθίας. Τὰ φύλλα ταχυδρομοῦνται τακτικά. Νέα συνεργασία σας ἐλήφθη καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε.

Κοὺς Κοὺς Κ. Κασιμπαν, Γεωπόνον, **Χρ. Παπουτσόπουλον**, **Τάσσον Κοτσόπουλον** καὶ **Κ. Χρυσικόπουλον**, ἐνταῦθα. Θερμὰς εὐχαριστίας γιὰ τὴν ἐνίσχυσίν σας.

κ. Εὐάγγ. Πίσχινα, Μύτικα. Σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν θύμησιν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς συνδρομῆς σας.

κ. Ν. Β. Μ., ἐνταῦθα. Μὰς συγκινεῖ ἰδιαίτερα ὁ ὕμνος σας στὴν πανέμορφη Εὐβοία μας. Ὡς ἔργον τέχνης, ὅμως, ὑστερεῖ. Ρητορικὸν κί' ὄχι ἀπηλλαγμένον χασμωδίων. Ξαναδουλεύτετο μὲ ὑπομονή.

κ. Ν. Κ. Μπιλλάραν, Ἀθήνας. Ἡ «Κλεισοῦρα» σας ὅπως δὴποτε θὰ δημοσιευθῆ. Ἀτυχῶς εἶναι τόσο λίγος ὁ χώρος τοῦ περιοδικοῦ καὶ τὴν πολὺ ἡ συνεργασία του, ποὺ νὰ μὴ μπορούμε νὰ εὐχαριστοῦμεν ἐγκαίρως τοὺς φίλους συνεργάτας. Γιὰ τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ «**Εὐμνίου**» σας θερμὰ σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἀφοῦ ἔχετε τὴν καλωσύνη κάνετε τὸν κόπον νὰ τὸ δώσετε εἰς τὸ **κ. Π. Πόταρην**,—Κ. Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς—καὶ θὰ τὸ πάρῃ ἀσφαλῶς. Ὅσον διὰ τὴν προφανῆ ἀνακρίβεια,—ὡς γράφετε—τοῦ ἄρθρου, ποὺ ἤθελε νὰ παραστήσῃ, τὸν Καραμπάμπα, ὡς ἐνετικόν, τὸ δίκηον εἶναι μὲ τὸ μέρος σας ἐφ' ὅσον οἱ ἐνετοὶ ὑπῆρξαν κυρίαρχοι τῆς Χαλκίδος μέχρι τῆς 12 Ἰουλίου 1470 ἐνῶ, τὸ κτίσμα τῶν Τούρκων, ὁ Καραμπάμπα, ἐγένετο περὶ τὰ 1725, δηλαδὴ 255 χρόνια μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν Ἐνετῶν ἀπὸ τὴν Εὐβοίαν.

ROZ FLERN, Ἰστιάϊαν. Πήραμε τὸ γράμμα σας καὶ τὴν καινούργια συνεργασία σας. Ἀπὸ τὸ ἄλλο φύλλο θ' ἀρχίσῃ ἡ δημοσίευσιν κομματιῶν σας. Περιμένομεν πάντα εὐχάριστα νέα σας.

ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΣ

Ἀπὸ ἔλλειψιν χώρου οἱ συνεργασίαι ποὺ ἀνηγέθησαν στὸ προηγούμενον φύλλο, θὰ πραγματοποιηθοῦν, χωρὶς ἄλλο, στὸ προσεχές.

ΦΤΕΡΑ ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑΤΟΣ

Μεγάλης διαρκείας. Μὲ Εὐρωπαϊκὸ ποῦπουλο. Πωλοῦνται Χονδρικῶς καὶ Λιανικῶς Ἀγίου Δημητρίου 4 (πάρ. Εὐριπίδου)—**ἈΘΗΝΑΙ**

τὶς δυνάμεις του, γιὰ νὰ φέρουμε σὲ αἴσιο πέρας τὴν—ἀνώτερης πνοῆς—ἀποστολή, ποὺ μὰς ἐμπιστεύτηκε τὸ Κράτος.

Σὰς ὑποσχόμεσαστε ὅτι σ' ὅλες τὶς ἐνέργειες τῆς ὑπηρεσιακῆς μας ἀποστολῆς θὰ μὰς διακρίνει μιὰ ἔξαρση τοῦ καθήκοντος, ποὺ θὰ τὸ κάνουμε πάντα μὲ ψυχικὴ ἀνάταση.

“ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ — ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΑΒΑΝΤΩΝ 16

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: **ΒΑΣ. Π. ΒΕΡΓΗΣ**

Πάροδος Λυκαρίου 8

◆◆

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐτησία Δραχμῆς 2000.—Ἐξάμηνος Δραχ. 1000.
Διὰ Δήμους, Κοινότητας, Τραπεζὰς καὶ διαφόρους ὀργανισμοὺς, ἔτησία Δραχμῆς 4.000.

◆◆

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται

Συνδρομῆς καὶ Καταχωρήσεις προπληρώνονται

◆◆

ΓΡΑΜΜΑΤΑ—ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Πρὸς τὸν κ. **Ἄνδρ. Ἰω. Ζώντων**—Χαλκίδα

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δραχ. 200

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

ΤΑΚΗ ΔΟΞΑ

ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ

ΔΕΝ ΞΑΝΑΡΘΑΝ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ἐκδότης: **ΑΡΙΣΤ. Ν. ΜΑΥΡΙΑΔΗΣ** — Ἀθήνα

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Δ. Χ. ΠΕΡΓΑΜΑΛΗ

ΜΕΤΕΦΕΡΘΗ

Ἐναντι Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρείας

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΓΕΩΡ. Κ. ΣΚΟΥΡΑ

ΟΔΟΣ ΑΒΑΝΤΩΝ 6—ΧΑΛΚΙΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: Γραφείου 2-55—Οικίας 5-09

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

“ΟΛΥΜΠΙΑ,,

ΒΡΕΤΤΟΥ

Ἐδὸς Ἀβάντων 16—ΧΑΛΚΙΣ